

Plusplan Marickenland raadsvergadering 5 oktober 2009

MdV,

Historie en context

Bij eerdere bijeenkomsten over dit Plusplan, in de aanloop naar deze raadsvergadering, heeft de wethouder elke keer de tijd genomen om eerst even te schetsen wat de historie en achtergrond zijn die tot dit voorstel hebben geleid. Graag wil ik vanavond de beleving en achtergrond van onze fractie daar aan toevoegen. Want in dat verhaal van de wethouder mis ik toch nog wel iets.

Kern van het verhaal is: Als de samenleving ergens natuur en/of recreatie wil in plaats van legaal functionerende agrarische bedrijven, die minstens evenzeer zorgen voor een mooi polderlandschap, dan moet de samenleving daar een eerlijke prijs voor betalen. Dan mag dat niet "over de rug" van een de kleine groep huidige eigenaren, dan verdient die groep een fatsoenlijke behandeling en een nette afkoopsom die:

- sowieso alle directe materiële schade vergoedt
- ook perspectief biedt om elders een nieuw bedrijf te kunnen beginnen
- ook nog wel enige compensatie mag inhouden voor alle sociaal ongemak van onzekerheid en het gedwongen zijn te verhuizen.

Welnu, op dit moment hebben wij als overheid en samenleving dat instrumentarium kennelijk niet. De maximale vergoeding valt in het niet bij de vergoedingen ingeval van onteigening voor woningbouw, of zelfs maar uitritten voor woonwijken. Dat is onrechtvaardig en onbestaanbaar, zeker in het onderhavige geval, waar de noodzaak en onontkoombaarheid van de natuurontwikkeling in Marickenzijde is gekoppeld aan de woningbouw in Marickenland.

Dat brengt dan tot de keuze:

- ofwel een pas op de plaats en niet doorgaan op een heilloze en onrechtvaardige weg. Dat had gekund met een beroep op de gemaakte afspraken en voorliggende overeenkomsten.
- ofwel dan maar onteigenen over de rug van een kleine minderheid en vervolgens nog maar eens verder kijken of we nog iets kunnen verzinnen om het leed voor deze groep te verzachten.

In de laatste situatie bevinden we ons, zeer tegen de zin van onze fractie. Maar dat is wat de meerderheid van de raad heeft besloten. Er is een bestemmingsplan vastgesteld waarin legale agrarische bedrijven de bestemming en toekomst wordt ontnomen en onteigening in het vooruitzicht wordt gesteld. Waarbij expliciet is gezegd, dat ook zonder Plusplan de onteigeningsregeling ruim voldoende is.

Zover had het nooit mogen komen en het wachten is nu op het oordeel van de rechter hierover. Dit dus als stukje historie en achtergrond van onze kant, wat we tot dusver hebben gemist in de betogen van de wethouder.

Het Plusplan

Als raadslid ben ik snel klaar ben het Plusplan.

Ik moet mij zo ongeveer blind en doof uitleveren aan de goede wil, de beste bedoelingen, de tomeloze inzet, de grote creativiteit, de briljante expertise en de ragfijne communicatieve gaven van onze wethouder en haar ondersteunende ambtenaren. Zij hebben een huzarenstukje geleverd, een uniek juridisch kunststukje dat nog nergens tussen de smeltende ijskappen is vertoond. Slechts in zeer algemene termen en uiterst vage contouren wordt ons een mechanisme onthuld van een wondermachine die zijn werk gaat doen. De resultaten zullen ons allen doen verstommen. Iedereen zal blij en gelukkig zijn, de eigenaren in het gebied de koning te rijk.

En dat kan dus niet. Als raad mogen wij ons niet blind en doof uitleveren. Wij moeten ons besluit kunnen nemen op basis van een zelfstandig, eigen oordeel over de onderbouwing die aan het voorstel ten grondslag ligt. En wij beschikken over nog minder dan het topje van de ijsberg. Er is wel veel meer aan onderbouwing, maar dat is niet voor ons beschikbaar. Tot dusver laat de meerderheid van de raad zich dit gewoon aanleunen. En dat is verbijsterend.

Alvorens onze kritiek concreet te maken twee opmerkingen om misverstanden te vermijden:

- Onze kritiek heeft niets te maken met gebrek aan vertrouwen in de wethouder. Ieder heeft gewoon zijn eigen verantwoordelijkheid. De wethouder, maar ook de raad. Juist als je mensen vertrouwt is het belangrijk, dat je cruciale afwegingen gezamenlijk maakt en deelt. En dat kan nu dus niet.
- Mocht dit Plusplan een huzarenstukje blijken en iedereen gelukkig maken, dan zijn wij uiteraard ook gelukkig. Maar ook dat doet nog steeds niet af aan de kritiek die wij hebben dat het nooit op deze manier had gemogen of gekund.

Het is niet moeilijk onze fundamentele kritiek concreet te maken:

1. Er is onzekerheid over Staatssteun. Het risico is klein volgens de stukken, maar het is er wel. En dat had niet hoeven. Er is een aparte procedure om dit vooraf met Europa af te stemmen maar dat is niet gedaan om "geen slapende honden wakker te maken". Zo is ons letterlijk verteld in de RTG. Daar word ik niet vrolijk van. Dat moeten we als overheid niet zo doen. En dat is des te nijpender omdat ingeval van ingrijpen achteraf door Europa de eigenaren in het gebied de dupe worden en niet de gemeente!
2. In de stukken wordt sterk benadrukt dat er wel afstemming met Rijk en Provincie is geweest. Dat was één van de redenen waarom het zo moeilijk en gevoelig was en waarom het zo lang duurde. Maar, zo wordt ons juichend verteld: We hebben Rijk en Provincie mee, dus het kan niet meer stuk. Tot dusver is er echter nergens één stuk van het Rijk waaruit dit blijkt en wat de eventuele kanttekeningen of randvoorwaarden zijn. Ook niet in de vertrouwelijk ter inzage gelegde stukken. Dat is niet met elkaar te rijmen. Je zo beroepen op verkregen medewerking van het Rijk en dat op geen enkele manier kunnen documenteren. Maar zelfs uit de eigen weergave is één ding helder: Het Rijk heeft wellicht een positieve grondhouding en laat Gemeente en Provincie eerst aan de gang gaan, maar het Rijk heeft gewoon kort en goed een voorbehoud gemaakt voor de uiteindelijke inpassing. Daar ligt een risico en onzekerheid.
3. Dan de financiële risico's en de risicodeling. Het Plusplan geeft aan dat het een meerjarig financieel traject is van grondverwerving en mogelijke woningbouw die met de nodige onzekerheden is omgeven. Een risico van enkele miljoenen euro's kan niet worden uitgesloten. Cijfermatige risico-analyses ontbreken verder. Vervolgens staat in de kleine lettertjes van deel II van het Plusplan, dat als er uiteindelijk een financiële tegenvaller zou optreden, deze voor meer van de helft voor rekening komt van de gemeente. Hoeveel meer dan helft wordt verder niet duidelijk. Ook dit is toch geen basis voor een besluit als gemeenteraad. Na en naast alles wat we al bijdragen (miljoenen vanuit Marickenzijde) komt dit risico voor meer dan helft voor rekening van de gemeente, want het is de gemeente die dit wil. Dat dacht ik dus niet. Het is een gezamenlijk project en een gedeelde opdracht om dit maatschappelijk verantwoord te doen. Wellicht zelfs kwalijk te noemen, dat dit aspect pas boven komt als je het hele Plusplan goed leest. Het staat niet in het raadsvoorstel, het is niet door de wethouder genoemd in de voorlichtingsbijeenkomst aan de raadsleden.
4. Tenslotte de opbrengst van dit alles: Wat levert het op voor de mensen? Daarover blijven we volstrekt in het ongewisse. Onder het mom van marktwerking en onafhankelijkheid van taxateurs. Dit is een drogreden, die nooit kan worden gebruikt om de raad informatie onthouden die er wel is en die tot de essentialia behoort van de onderbouwing van het voorstel. De wethouder heeft in de informatie bijeenkomst voor raadsleden met overtuiging gesteld, dat het Plusplan tot een significant hogere vergoeding voor de grondeigenaren zal leiden. Staand achter een kathedraal in De Boei heeft de wethouder ten overstaan van de bewoners in het gebied nadrukkelijk gesteld dat het Plusplan zeer degelijk is en dat wij daar echt iets van mogen verwachten. Wat zij met significant bedoeld en wat de onderbouwing is dat wordt ons echter onthouden. Dat kan en mag niet. Toch gebeurt dat, omdat de raad zich dit in meerderheid laat aanleunen. Dat moet u niet willen.

Op dit moment hoort u nog niet het standpunt van onze fractie. Daar zijn wij nog niet aan toe.

Wij dienen een motie in, dat de raad onvoldoende is geïnformeerd om een besluit te kunnen nemen.

5oktober09/h.w.palm

MOTIE

De gemeenteraad van de gemeente De Ronde Venen,
in vergadering bijeen op maandag 5 oktober 2009,

gelezen raadsvoorstel 0044/09 van burgemeester en wethouders met bijbehorend Plusplan Marickenland;
gehoord de beraadslagingen,

o v e r w e g e n d e :

Dat:

- Het voorgelegde Plusplan essentiële informatie niet bevat ten aanzien van:
 - # de onderbouwing van het verwachte effect van het Plusplan
 - # de kwantificering van financiële risico's
 - # het standpunt van het Rijk
 - # de risico-deling, met name het aandeel van de gemeente in de risico's
- Onnodige onzekerheid bestaat over ongeoorloofde Staatssteun
- Een aandeel van de gemeente in de risico's juist niet voor de hand ligt

I s v a n m e n i n g

- Dat het college de gemeenteraad tot dusver onvoldoende heeft geïnformeerd over de onderbouwing van de verwachte effecten van het Plusplan, de risico's en de risico-deling;
- Dat de gemeente geen risico-dragende partij dient te zijn in de uitvoering van het Plusplan;
- Dat een schriftelijke vastlegging van de huidige standpuntinname van het Rijk beschikbaar moet zijn;
- Dat vooraf uitsluitel moet worden verkregen vanuit „Europa“ dat het Plusplan geen ongeoorloofde Staatssteun is;

S p r e e k u i t

De behandeling van het Plusplan aan te houden.

en gaat over tot de orde van de dag,

H.W. Palm

C.F. Schouten